

Sygn. akt I CSK 3012/22

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa T. S., C. K., I. S., A. S., M. S. i W. S.
przeciwko E. J.

o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 grudnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda T. S.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z dnia 14 lipca 2021 r., sygn. akt I ACa 115/20,

- 1. Odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**
- 2. Oddala wniosek adwokata M. K. o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi T. S. w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 14 lipca 2021 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu oddalił apelację powoda T. S. od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z siedzibą w Pile z 24 października 2019 r.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 23 k.c. w związku z art. 448 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie.

Natomiast w ramach naruszonych przepisów postępowania cywilnego skarżący wskazał art. 278 § 1 k.p.c. w związku z art. 24 § 1 k.c.

W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu na zasadzie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c., z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego. Nadto wniósł o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej ponoszonych przez Skarb Państwa w zakresie opłaty za świadczoną przez adwokata ustanowionego z urzędu pomoc prawną w niniejszej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej powoda T. S. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 14 lipca 2021 r.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, iż niniejsza sprawa ujawniła przynajmniej trzy zagadnienia prawne zawierające się w pytaniach:

1 Czy jest możliwe naruszenie dobra osobistego danej osoby fizycznej poprzez posługiwanie się nieautentycznym dokumentem wystawionym rzekomo przez inną osobę? Czy ustalenie tego naruszenia jest zależne od rodzaju relacji pomiędzy rzekomym wystawcą dokumentu a osobą, której dobra osobiste zostały naruszone?

2. Jaki jest dowód konieczny dla wykazania nieautentyczności dokumentu, który w ocenie powoda w danej sprawie narusza jego dobra osobiste?

3. Czy w sprawie, w której występuje więcej niż jeden powód, ustanowienie pełnomocnika z urzędu dla wyłącznie jednego powoda - przy spełnieniu przesłanek natury majątkowej do ustanowienia pełnomocnika z urzędu także dla kolejnego powoda - jest wystarczające przy przyjęciu zbieżności interesów tychże powodów czy też każdy z powodów powinien móc dysponować własnym pełnomocnikiem z urzędu, na wypadek ewentualnego konfliktu interesów lub zapadnięcia rozstrzygnięcia korzystnego dla jednego z powodów (posiadającego pełnomocnika), a niekorzystnego dla innego (niekorzystającego z pełnomocnika z urzędu)?

Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury Sądu Najwyższego przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (zob. postanowienia z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01 i z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01).

Istotność zagadnienia prawnego (art. 3989 § 1 pkt 1 k.p.c.) konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia, wskazaniu przepisów prawa, na których tle zagadnienie to wyłoniło się, oraz zaprezentowaniu argumentacji jurydycznej uzasadniającej możliwość rozbieżnych ocen prawnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, z 24 maja 2016 r., I CSK 666/15).

Wskazane przez skarżącego w pytaniu pierwszym oraz drugim problemy prawne nie mają zaczepienia w ustalonym przez Sądy obu instancji stanie

faktycznym sprawy. Sąd Najwyższy jest związany - zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. - ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, toteż sygnalizowane przez skarżącego pytania nie mogą być uznane za istotne zagadnienia prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Natomiast w zakresie trzeciego zagadnienia prawnego należy wskazać, iż skarżący miał ustanowionego pełnomocnika z urzędu przed Sądami obu instancji oraz przed Sądem Najwyższym, a sam został ustanowiony opiekunem prawnym dla powódki W. S., która postanowieniem Sądu Okręgowego w Koszalinie z 28 stycznia 2016 r. została całkowicie ubezwłasnowolniona. Z ustalonego stanu faktycznego sprawy jednoznacznie wynikało, iż skarżący nie miał konfliktu interesów z powódką, co więcej ostatecznie na etapie postępowania przed Sądem I instancji powódka zmarła, a skarżący razem z resztą spadkobierców W. S. stał się jej następcą prawnym. W związku z powyższym rozstrzygnięcie przedstawionego w pytaniu trzecim zagadnienia prawnego pozostanie bez wpływu na wynik niniejszej sprawy, a tym samym również nie może zostać uznane za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpoznania.

Wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym przez adwokata M. K. Sąd Najwyższy oddalił, ponieważ wnioskodawca nie zawarł w nim oświadczenia, że koszty te nie zostały opłacone w części lub w całości.